

4 Ağustos 2023 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Temmuz'da hafifçe toparlandı

FAO Gıda Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına göre %1,3 (1,5 puan) artış göstererek 123,9 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,8 (16,6 puan) düşüş gösterdi. FAO Gıda Fiyatları Endeksi'nin Temmuz ayındaki toparlanmasına; bitkisel yağlar fiyat endeksindeki güçlü artış öncülük etti ve tahıl, süt ürünleri ve et fiyat endekslerindeki küçük düşüşlerle birlikte şeker fiyat endeksindeki önemli düşüşle kısmen dengelendi.

FAO Tahıl Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına göre %0,5 (0,7 puan) düşüş göstererek 125,9 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,5 (21,3 puan) düşüş gösterdi. Bu ayki hafif düşüş, Haziran ayına göre %4,8 oranında düşüş gösteren uluslararası tahıl fiyatlarından kaynaklanıyor. Uluslararası mısır fiyatları; Arjantin ve Brezilya'da devam eden hasatlardan kaynaklanan mevsimsel arzın artması ve koşulların hafifçe iyileştiği ve ekilen alanların yukarı yönlü revize edildiği ABD'deki potansiyel olarak başlangıçta tahmin edilenden daha yüksek üretim nedeniyle düşüş eğilimini sürdürdü. Uluslararası sorgum fiyatları mısır fiyatlarıyla birlikte düşüş gösterirken; uluslararası arpa fiyatları buğday piyasalarının yayılma etkilerinden etkilenerek sabit kaldı. Uluslararası buğday fiyatları; Rusya Federasyonu'nun Karadeniz Tahıl Girişimi'nin uygulanmasını sona erdirmeye kararının ardından Ukrayna'nın ihracatına ilişkin belirsizliğin etkisiyle ve Karadeniz Tahıl Girişimi'nin uygulanması ve ardından Ukrayna'nın hem Karadeniz hem de Tuna Nehri üzerindeki liman altyapısına verilen zarara son vermek amacıyla son dokuz aydan beri ilk kez %1,6 artış gösterdi. Kanada ve ABD'de devam eden kurak hava koşulları da fiyatlar üzerindeki baskıyı artırdı. FAO Pirinç Fiyat Endeksi, çoğunlukla Indica pazar segmentindeki fiyat artışlarının etkisiyle Temmuz ayında %2,8 artış göstererek Eylül 2011'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Hindistan'ın 20 Temmuz'da kaynatılmamış Indica ihracatını yasaklaması, diğer menşelerde daha fazla satış beklentisini besleyerek, mevsimsel olarak daralan arzlar ve Asya'daki alımlar nedeniyle fiyatlar üzerinde hâlihazırda uygulanan yukarı yönlü baskıyı artırdı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına göre %12,1 (14,0 puan) artış göstererek 129,8 puan oldu ve son yedi aydan beri devam eden düşüşlerin ardından ilk artış gerçekleşti. Temmuz ayındaki bu belirgin artış; ayçiçeği, palmye, soya ve kolza tohumu yağlarındaki yüksek uluslararası fiyatlardan kaynaklanmıştır. Uluslararası ayçiçek yağı fiyatları, Rusya Federasyonu'nun Karadeniz Tahıl Girişimi'nin uygulanmasını sona erdirmeye kararının ardından Karadeniz bölgesinden ihraç edilebilir arzlara ilişkin yenilenen belirsizliklerle desteklenerek aylık bazda %15'in üzerinde artış gösterdi. Uluslararası palmye yağı fiyatları; önde gelen üretici ülkelerdeki üretim artışının yavaşladığına dair beklentileri yansıtarak, önemli ölçüde artış gösterdi. Soya ve kolza uluslararası fiyatları; sırasıyla ABD'deki soya fasulyesi ve Kanada'daki kolza üretimine ilişkin devam eden endişeler nedeniyle yükseldi. Yükselen uluslararası ham petrol fiyatları da bitkisel yağ fiyatlarına destek verdi.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına göre %0,4 (0,5 puan) düşüş göstererek 116,3 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,6 (30,2 puan) düşüş gösterdi. Temmuz ayındaki düşüşe; yaz tatilleri sırasında Avrupa'daki durgun piyasa faaliyetleri ve fiyatların gelecekteki yönüne ilişkin piyasa belirsizliği nedeniyle önümüzdeki aylarda ithalat talebine olan ilginin azalmasıyla desteklenen yağsız süt tozu ve tereyağı fiyatlarındaki düşüş neden oldu. Tam yağlı süt tozu fiyatları ise, Yeni Zelanda'da üretimin mevsimsel trendler doğrultusunda istikrarlı ilerlemesine rağmen, çoğunlukla döviz kuru hareketlerinden etkilenerek hafifçe toparlandı. Uluslararası peynir fiyatları; beş aylık süren sert düşüşlerin ardından, bir şekilde güçlenen gıda hizmetleri satışlarını ve sıcak havanın Avrupa'da mevsimsel olarak azalan süt arzı üzerindeki etkisini yansıtarak hafifçe artış gösterdi.

FAO Et Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına göre %0,3 (0,4 puan) düşüş göstererek 117,8 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,1 (6,3 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları; Okyanusya'daki yüksek ihracat olanaklarını yansıtarak düşüş gösterdi ve Asya pazarlarındaki yüksek stoklar ve cansız iç satışlar arasında zayıflayan ithalat talebiyle aynı zamana denk geldi. Başlıca üretim bölgelerindeki kuş gribi salgınlarının kalıcı etkilerine rağmen,

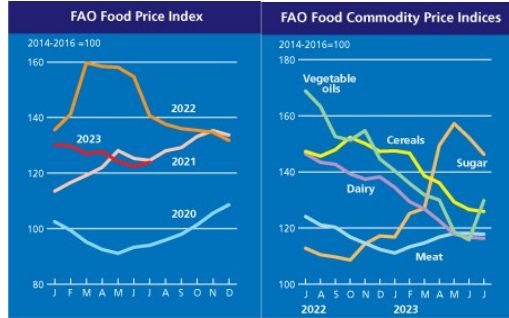
önde gelen ihracatçılardan gelen artan arz nedeniyle kanatlı hayvan eti fiyatları da hafifçe düşüş gösterdi. Okyanusya'daki yüksek arz mevcudiyeti ve Çin ve Batı Avrupa da dâhil olmak üzere önde gelen ithalatçılardan gelen düşük talebin bir yansıması olarak küçükbaş hayvan eti fiyatlarındaki düşüşler son üç aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Batı Avrupa ve ABD'den gelen arzın devam etmesi ve yüksek mevsimsel taleple birlikte, domuz eti fiyatları son altı aydan beri devam eden yükselişini sürdürdü.

FAO Şeker Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına oranla %3,9 (5,9 puan) düşüş göstererek 146,3 puan oldu ve üst üste ikinci ayki düşüşünü gerçekleştirdi ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %29,6 (33,4 puan) artış gösterdi. Brezilya'da 2023/24 şeker kamışı hasadında kaydedilen iyi ilerleme ve Hindistan'daki çoğu ekim alanında toprak nemi koşullarından yararlanan elverişli yağışlar, Temmuz ayında uluslararası şeker fiyatları üzerinde baskı oluşturdu. Fiyatlar üzerinde ek aşağı yönlü baskı, dünyanın en büyük şeker ithalatçıları olan Endonezya ve Çin'den gelen durgun ithalat talebi tarafından uygulandı. El Niño'nun özellikle Tayland'da olmak üzere 2023/24 şeker kamışı mahsulleri üzerindeki potansiyel etkisine ilişkin süregelen endişeler ve yüksek uluslararası ham petrol fiyatları, uluslararası şeker fiyatlarındaki düşüşleri dizginledi.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

